

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський державний аграрно-економічний
університет

УО «Гродненский государственный университет
имени Янки Купалы»

Запорізький національний університет

Національний університет «Львівська політехніка»

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Збірник наукових праць
за матеріалами міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СИСТЕМА ТА СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В КРИЗОВІЙ ЕКОНОМІЦІ»

21-22 березня 2019 року

ДДАЕУ
м.Дніпро

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ

Днепровский государственный аграрно-экономический
университет

УО «Гродненский государственный университет
имени Янки Купалы»

Запорожский национальный университет

Национальный университет «Львовская политехника»

Одесский национальный университет

имени И.И. Мечникова

Сборник научных трудов

по материалам международной научно-практической
интернет- конференции

«ФИНАНСЫ, БАНКОВСКАЯ СИСТЕМА И СТРАХОВАНИЕ : СОСТОЯНИЕ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В КРИЗИСНОЙ ЭКОНОМИКЕ»

21-22 марта 2019г.

ДГАЭУ
г.Днепр

Фінанси, банківська система та страхування в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 21-22 березня 2019р.- ДДАЕУ, 2019.- 255с.

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми та перспективи фінансування, розвитку банківської та страхової сфери в умовах кризової економіки. Збірник рекомендується для ознайомлення з результатами досліджень студентам, аспірантам, викладачам, науковцям, а також фахівцям-практикам, які цікавляться питаннями розвитку фінансової, банківської та страхової сфер в цілому, так і окремих підприємств різних галузей економіки.

УДК 336.77

Матеріали друкуються в авторській редакції. Погляди, висловлені в публікаціях, є виключно позицією авторів. Відповідальність за науковий рівень публікацій, обґрунтованість висновків, достовірність результатів, наявність плагіату несуть автори.

Материалы публикуются в авторской редакции. Взгляды, изложенные в публикациях, являются исключительно позицией авторов. Ответственность за научный уровень публикаций, обоснованность выводов, достоверность результатов, наличие плагиата несут авторы.

© Автори текстів, 2019

© ДДАЕУ, 2019

Мета конференції – залучення зацікавлених осіб до обговорення актуальних проблем і перспектив фінансування, інвестування, кредитування та страхування; інтеграція теоретичного і практичного досвіду зарубіжних і вітчизняних фахівців у галузі фінансування, банківської та страхової справи.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

- КОБЕЦЬ А.С.** – голова, доктор наук з держуправління, професор, ректор Дніпровського державного аграрно-економічного університету (ДДАЕУ);
- ГРИЦАН Ю.І.** – доктор біол. наук, професор, проректор з наукової роботи ДДАЕУ (заступник голови)
- ПАВЛОВА Г.Є.** – доктор екон. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту економіки ДДАЕУ (заступник голови);
- КАТАН Л.І.** – доктор екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ, (заступник голови)
- ЧЕРЕП А.В.** – доктор екон. наук, професор, декан економічного факультету Запорізького національного університету, академік Академії економічних наук
- БОНДАРЧУК М.К.** – доктор екон. наук, професор кафедри фінансів Національного університету «Львівська політехніка»
- ДЕМЧУК Н.І.** – доктор екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ
- ЖУРАВЛЬОВА Т.О.** - канд. екон. Наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Одеського національного університету імені І.І.Мечникова
- ПЛАТОНЕНКО О.І.** – канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри фінансів та бухгалтерського обліку Гродненського державного університету імені Янки Купали, Республіка Білорусь

ЗАКДАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НАУКОВІ ІНСТИТУТИ, ПРЕДСТАВНИКИ ЯКИХ ПРИЙМАЛИ УЧАСТЬ В РОБОТІ КОНФЕРЕНЦІЇ

- УО «Гродненский государственный университет
имени Янки Купаль», Республика Беларусь
УО «Академия Министерства внутренних дел Республики
Беларусь»
УО «Белорусская государственная сельскохозяйственная академия»
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Каспійський університет, Казахстан
University of Cordoba, Spain
Білоцерківський національний аграрний університет
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара
ДУ “Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього
НАН України”, м. Київ, м. Львів
Запорізький національний університет
Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ
Львівський торговельно-економічний університет
Національна металургійна академія України, м. Дніпро
Національний авіаційний університет, м. Київ
Національний університет «Львівська політехніка»
Національний університет водного господарства та
природокористування, м. Рівне
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Полтавська державна аграрна академія
Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника, м. Івано-Франківськ
Сумський державний університет
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк
Український державний хіміко-технологічний університет, м. Дніпро
Університет державної фіскальної служби України, м. Київ
Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

экономических факторов, обуславливающие формирование и развитие продуктивных сил и социальных процессов в региональной системе страны и в каждом из ее регионов, а также эффективные способы целенаправленного воздействия на развитие экономики Республики Казахстан.

Литература:

1. Назарбаев назвал пять направлений модернизации экономики Казахстана. 6 июня 2018: Режим доступа // <https://zonakz.net/.../pyat-napravlenij-modernizacii-ekonomiki-kazaxstana-oboznachil-nazarbaev/>

УДК 338.124.4:336.279:334.7

ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДІАГНОСТИКИ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В. Д. Чумак

к.е.н., професор кафедри фінансів і кредиту

Ю. В. Токар

магістрант

Полтавська державна аграрна академія

У сучасній науково-економічній літературі проблемам діагностики кризового стану та можливості банкрутства приділена значна увага. Однак, аналіз наукових праць свідчить про те, що досить багато запропонованих методик є дублюванням уже існуючих і вони не завжди підходять для використання вітчизняними підприємствами. Слід зазначити, що у більшості наукових досліджень висвітлюються питання покращення роботи підприємства, що перебуває на межі банкрутства, тоді як велике значення має своєчасна та правильна діагностика зовнішніх та внутрішніх чинників, що спричиняють виникнення кризових явищ. Відсутність єдиного підходу є свідченням того, що методичні засади і практичний досвід діагностики кризового стану вітчизняних підприємств перебувають на етапі становлення.

Діагностика кризового стану та прогнозування можливості банкрутства підприємства передбачає застосування різних методів та прийомів. У зарубіжній практиці для проведення такої діагностики

широко використовують різні математичні моделі, за допомогою яких формують узагальнюючий показник фінансового стану – тобто його інтегральну оцінку. Широкого практичного застосування набули моделі: Альтмана, Романа Ліса, Тафлера, Сайфуліна, Фулмера, Спрінгейта та інші. Серед вітчизняних моделей діагностики кризового стану та можливості банкрутства найбільшого поширення набули дискримінантна модель О. О. Терещенка, Л. О. Лігоненко, українська дискримінантна функція та інші [1, 2].

Виявлення загрози банкрутства підприємства доцільно розпочинати із визначення глибини кризи суб'єкта господарювання та рівня загрози виникнення банкрутства підприємства. Ідентифікація основних, найбільш вагомих ознак кризи проводиться на базі фінансової звітності підприємства, за допомогою спеціальних прийомів та методів аналізу. Основною метою проведення поглибленого аналізу кризових явищ є підтвердження висновку стосовно фінансового стану суб'єкта господарювання. Необхідно визначити перелік кризових чинників та дати оцінку впливу кожного з них на поглиблення фінансової кризи.

Іноді вчені-економісти при оцінці кризового стану та можливості банкрутства підприємства віддають перевагу проведенню, виключно, експрес-діагностики, яка, на їх думку, повинна включати розрахунок показників, що характеризують рівень забезпечення зобов'язань кредиторів (коефіцієнт загального забезпечення зобов'язань, коефіцієнт забезпечення оборотними засобами, величина чистих активів) [3, с. 320].

Деякі методики включають досить велику кількість коефіцієнтів, більшість з яких є повтором тих, що характеризують одні і ті ж аспекти діяльності. Відомо, що якість та ефективність діагностики кризових явищ залежить, насамперед, від набору якісних показників. Багато економістів при розрахунку показників ліквідності та платоспроможності ототожнюють їх. Це твердження справедливе лише до певних меж, адже показники платоспроможності дають інформацію про наявність у суб'єкта господарювання абсолютно ліквідних активів у обсягах, необхідних для покриття своїх зобов'язань, а показники платоспроможності показують, чи здатне підприємство розрахуватися зі своїми боргами у певний момент часу.

У запропонованих методиках як зарубіжними, так і

вітчизняними науковцями, вирішальне значення при оцінці кризового стану та можливості настання банкрутства відіграють показники прибутковості (рентабельності) діяльності підприємства. Такий підхід є прийнятним лише для зарубіжних підприємств, які намагаються відобразити у звітності якнайбільшу величину прибутку з метою підвищення курсу своїх акцій. Для вітчизняних суб'єктів господарювання застосування такого підходу є не зовсім коректним. Це пов'язано, насамперед, із тим, що окремі показники фінансової звітності можуть бути викривленими, оскільки значна кількість підприємств прагнуть приховати реальні фінансові доходи від оподаткування.

У багатьох запропонованих методиках діагностики фінансової кризи не передбачено аналізу коефіцієнтів ділової активності підприємства. Їх розрахунок, зокрема внутрішньої ділової активності, має важливе значення, адже дозволяє проаналізувати наявність та ефективність економічного потенціалу підприємства, а також можливі ризики в умовах жорсткої конкурентної боротьби та нестабільності ринкового середовища. Окрім цього, результати розрахунку показників ділової активності можуть стати вагомим підґрунтям для прийняття адекватних управлінських рішень стосовно ефективності використання оборотних та необоротних активів підприємства.

Підсумовуючи вище викладене слід зазначити, що універсальної моделі діагностики кризових явищ та можливості настання банкрутства підприємства не існує, тому при виборі методу аналізу необхідно враховувати цілу низку різноманітних факторів.

Література:

1. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : монографія / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 268 с.
2. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством : підруч. / Л. О. Лігоненко. – К. : КНТЕУ, 2005. – 824 с.
3. Стволова А. О. Оцінка методичних підходів діагностики кризового стану та банкрутства підприємства / А. О. Стволова // Наукові праці ПДАА. – Спецвипуск. – Полтава : ПДАА. – 2017. – С. 319–325.

ЗМІСТ СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

СЕКЦИЯ 1. ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА РАЗВИТИЯ ФИНАНСОВ В УСЛОВИЯХ КРИЗИСНОЙ ЭКОНОМИКИ

<i>Благуи І.І.</i>	7
Сучасний стан та тенденції розвитку фінансового ринку України	
<i>Гальцов В.С.</i>	10
Развитие финансов частного предпринимательства в Республике Беларусь	
<i>Горин Г. В.</i>	13
Оцінювання інвестиційної привабливості регіону: методичні підходи	
<i>Демчук Н.И., Деменкова А. Е.</i>	19
Применение системно-динамического подхода к совершенствованию финансово-кредитной системы	
<i>Дехтяр Н.А., Босак І.Л.</i>	22
Реалізація розподільчої функції фінансів	
<i>Катан Л.І.</i>	24
Стратегія управління державним боргом України	
<i>Ключник Л. В.</i>	27
Світова практика використання міграційного капіталу як ресурсу розвитку економіки регіону	
<i>Крюкова Г.В.</i>	31
Особливості управління фінансовими потоками бюджету в період нестабільності	

Кусакова Ю. О., Федан Є. І.	33
Національна конкурентоспроможність економіки України як передумова активізації інвестиційної діяльності	
Павлова Г.Є., Павлов Д.І.	37
Особливості забезпечення фінансової безпеки України на макрорівні	
Патицька Х. О.	40
Проблеми та тенденції адміністративно-фінансової децентралізації в Україні: за результатами і етапу реформи	
Платоненко Е.И., Амброжко М.В.	43
Анализ деятельности кредитного рынка Республики Беларусь	
Сильванович В.И.	46
Финансовые инновации как инструмент модернизации финансовой системы транзитивной экономики	
Ткаліч О.В.	49
Підвищення ліквідності державних боргових цінних паперів та еталонні фінансові інструменти	
Хома І.Б.	53
Роль та значення трансформації стратегії фінансового управління підприємством в умовах невизначеності	
Череп А.В., Маткаримова Л. К.	56
Концепция модернизации экономики Казахстана с учетом управления социально-экономическим развитием регионов	
Чумак В. Д., Ю. В. Токар	58
Вітчизняний та зарубіжний досвід діагностики кризових явищ на підприємстві	
Язкова Г.В.	61
Платежный баланс Республики Беларусь: проблемы его регулирования	
Ярмантович В.А.	63
Проблемы бюджетной системы Республики Беларусь	